

Nově registrované odrůdy brukvovitých meziplodin

V současnosti vzhledem ke snaze zlepšit hospodaření s půdou stoupá význam pěstování meziplodin z letního výsevu. Proto mohou být přínosem v této snaze nově registrované odrůdy brukvovitých meziplodin, a to hořčice bílé, ředkve olejné a řepice ozimé, které jsou významným obohacením sortimentu.

Ve většině případů jde o plodiny, které u nás neměly registrované odrůdy. Při využívání těchto meziplodin je třeba vždy zohlednit zatížení osevního postupu dalšími brukvovitými plodinami (řepkou) a nezapomínat na fakt, že pokud se na pozemcích vyskytuje nádorovitost brukvovitých i na těchto plodinách může dokončit svůj vývojový cyklus a dále se tak šířit.

Hořčice bílá

Hořčice bílá (*Sinapis alba* L.) je v současnosti naše nejčastěji pěstovaná meziplodina. Přínosem nové odrůdy Katja je ve srovnání s ostatními registrovanými odrůdami výrazná pozdnost v nakvétání, proto se porost snadněji zaorává a z toho důvodu je zvláště vhodná k využití jako vymrzající meziplodina pro jarní výsev širokořádkových kultur.

Katja

Katja je pozdně nakvétající žlutosemenná odrůda určená pro pěstování jako meziplodina.

Rychlost počátečního růstu středně vysoká až vysoká. Výnos zelené hmoty středně vysoký, výnos suché hmoty nízký až středně vysoký.

Udržovatel: Westyard B. V., Nizozemsko.
Zmocněný zástupce: Ing. Katarína Dreiseitelová

Ředkev setá – olejná

Odrůdy ředkve olejné (*Raphanus sativus* L. var. *oleiformis* Pers.) nebyly mezi registrovanými odrůdami řadu let zastoupeny. Jihoafrické odrůdy Geisha a Samurai jsou tak po delší době obohacením sortimentu. Oproti dříve registrovaným odrůdám se výrazně liší velkou pozdností, během zkoušení tyto odrůdy nikdy nevykazovaly prodlužovací růst, a tedy ani nekvetly. Dříve u nás registrované odrůdy běžně vytvářely vysoké kvetoucí porosty. Porosty těchto nových odrůd jsou nízké a kompaktní s vysokým výnosem kořenů. Tento charakter růstu umožňuje jednoduché zapravení porostu a kořeny jsou dalším vítaným zdrojem organické hmoty v půdě.

Geisha

Geisha je odrůda určená pro pěstování jako meziplodina. Při letním výsevu nedochází k prodlužovacímu růstu, a tedy nenakvétá. Rychlost počátečního růstu středně vysoká až vysoká. Výnos zelené hmoty středně

Vysvětlivky

* odrůda ze Společného katalogu odrůd druhů zemědělských plodin

** údaje z let 2018–2019

9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost

1 = nejhorší hodnota, nevýhovující vlastnost

Tab. 1 – Významné hospodářské vlastnosti nově registrované odrůdy Katja, výsledky z let 2017–2019

Kategorie odrůd	Výnos srovnávací odrůdy v t/ha = 100 %	Nově registrovaná	Srovnávací
		Katja	Zlata
Znaky			
Rok registrace		2020	1982
Výnos zelené hmoty (%)	21,43	100	100
Výnos suché hmoty (%)	4,01	92	100
Agromická charakteristika			
Začátek květu (dny)		57	47
Počet lokalit, kde odrůda nakvetla		16	18
Rychlost počátečního růstu		7,3	8,6
Délka rostlin (cm)		114	109

Tab. 2 – Významné hospodářské vlastnosti nově registrovaných odrůd Geisha a Samurai, výsledky z let 2017–2019

Kategorie odrůd	Výnos srovnávací odrůdy v t/ha = 100 %	Nově registrovaná		Srovnávací
		Geisha	Samurai	Ikarus*
Znaky				
Rok registrace		2020	2020	–
Výnos zelené hmoty (%)	31,7	78	63	100
Výnos suché hmoty (%)	4,22	68	54	100
Výnos kořenů (%)	6	134	124	100
Agromická charakteristika				
Začátek květu (dny)		–	–	44
Počet lokalit, kde odrůda nakvetla		0	0	16
Rychlost počátečního růstu		7,3	6,4	7,9
Délka rostlin (cm)		39	33	84

Tab. 3 – Významné hospodářské vlastnosti nově registrovaných odrůd Skyfall a Spectre, výsledky z let 2017–2019

Kategorie odrůd	Průměr výnosů srovnávacích odrůd v t/ha = 100 %	Nově registrované		Srovnávací	
		Spectre	Skyfall	Buko*	Vivant*
Znaky					
Rok registrace		2020	2020	–	–
Výnos zelené hmoty (%)	21,1	112	99	101	99
Výnos suché hmoty (%)	2,92	108	99	100	100
Výnos kořenů (%)**	5,01	144	93	93	107
Agromická charakteristika					
Rychlost počátečního růstu		7,4	7,4	7,7	6,5
Délka rostlin (cm)		39	36	36	39

Hořčice bílá

Foto Petr Zehnálek

Ředkev olejná

Foto Petr Zehnálek

vysoký, výnos suché hmoty středně vysoký, výnos kořenů vysoký.

Udržovatel: Capstone Seeds, Jižní Afrika.

Zmocněný zástupce: PRO SEEDS s. r. o.

Samurai

Samurai je odrůda určená pro pěstování jako meziplodina. Při letním výsevu nedochází k prodlužovacímu růstu, a tedy nenakvétá. Rychlost počátečního růstu středně vysoká. Výnos zelené hmoty nízký až středně vysoký, výnos suché hmoty nízký až středně vysoký, výnos kořenů vysoký.

Udržovatel: Capstone Seeds, Jižní Afrika.

Zmocněný zástupce: PRO SEEDS s. r. o.

Řepice olejná – ozimá

Obdobně jako v případě ředkve olejné rovněž řepice ozimá (*Brassica rapa* L. var. *silvestris* f. *biennis* (Lam.) Briggs/ neměla u nás řadu let registrované odrůdy. Obě nově registrované odrůdy patří k odrůdám s vysokým obsahem kyseliny erukové a glukosinolátů v semeni a jsou sice ozimého charakteru, ale s nízkou zimovzdorností. Vzhledem k tomu, že jde o odrůdy ozimého charakteru, při pěstování jako meziplodiny nikdy nevykazují prodlužovací růst a tedy ani nekvétou. Porosty těchto nových odrůd jsou také nízké a kompaktní a v případě odrůdy Spectre s vysokým výnosem kořenů. Tento charakter růstu opět umožňuje jednoduché zapravení porostu a kořeny jsou také vítaným zdrojem organické hmoty v půdě.

Skyfall

Skyfall je odrůda určená pro pěstování jako meziplodina. Při letním

výsevu nedochází k prodlužovacímu růstu, a tedy nenakvétá. Rychlost počátečního růstu středně vysoká až vysoká. Výnos zelené hmoty středně vysoký, výnos suché hmoty středně vysoký, výnos kořenů nízký až středně vysoký.

Udržovatel: J. Joordens Zaadhandel B. V., Nizozemsko.

Zmocněný zástupce: SEED SERVICE s. r. o.

Spectre

Spectre je odrůda určená pro pěstování jako meziplodina. Při letním výsevu nedochází k prodlužovacímu růstu, a tedy nenakvétá. Rychlost počátečního růstu středně vysoká až vysoká. Výnos zelené hmoty vysoký, výnos suché hmoty vysoký, výnos kořenů vysoký.

Udržovatel: J. Joordens Zaadhandel B. V., Nizozemsko.

Zmocněný zástupce: SEED SERVICE s. r. o.

Závěr

Pěstování meziplodin je u nás v současnosti často limitováno nedostatkem srážek. I přesto je třeba využívat každé příležitosti k jejich využití a vnášet tak do půdy další organickou hmotu, a tím alespoň částečně přispívat k lepšímu hospodaření. *

Ing. Petr Zehnálek,
Ústřední kontrolní a zkušební ústav
zemědělský, Hradec nad Svitavou